

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор
Херсонського державного університету

Сергій ОМЕЛЬЧУК

«14» вересня 2022 р.

ЗВІТ

ПРО РОБОТУ НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ УНІВЕРСИТЕТУ

ЗА 2022/2023 НАВЧАЛЬНИЙ РІК

Херсон – 2023

Наукова бібліотека ХДУ є освітнім, науковим, інформаційно-аналітичним та культурно-просвітницьким підрозділом університету, що здійснює бібліотечно-бібліографічне й науково-інформаційне обслуговування освітньої та наукової діяльності університету, науково-інформаційний супровід наукових періодичних видань університету, створює власні інформаційні ресурси, організовує доступ до світових інформаційних баз даних, сприяє інтеграції університетської науки у світовий інформаційний простір, популяризує академічну доброчесність. Робота Наукової бібліотеки була спрямована на підвищення іміджу університету та реалізацію ключових пріоритетів Стратегічного плану розвитку Херсонського державного університету.

Робота Наукової бібліотеки під час воєнного стану

Освітні процеси у Херсонському державному університеті з 24 лютого 2022 року здійснювались в умовах воєнного стану. Співробітники Наукової бібліотеки в 2022/2023 н.р. продовжували активне наповнення створених раніше власних електронних ресурсів, надавався дистанційний доступ до найбільших інформаційних ресурсів зі сторінки Наукової бібліотеки ХДУ на сайті університету, підвищувалась оперативність і якість надання дистанційних послуг, усі послуги надавались виключно у дистанційному режимі. Після переміщення керівництва університету та ключових відділів університету в Івано-Франківськ, робота Наукової бібліотеки була можливою завдяки злагодженій, розвинутій системі дистанційного зв'язку та онлайн ресурсів університету. Дистанційні послуги Наукової бібліотеки надавались виключно відповідно до запитів, які надходили з корпоративної пошти університету. Комунікації між працівниками Наукової бібліотеки здійснюються за допомогою корпоративної університетської пошти та вайбер групи Наукової бібліотеки.

Після деокупації Херсону, співробітники Наукової бібліотеки мали змогу проводити роботу у змішаному форматі.

Обслуговування користувачів, формування та збереження документно-інформаційного ресурсу

У 2022/23 н.р. було підготовлено та презентовано 20 книжкових виставок. Віртуальні виставки:

- Духовна єдність українського народу (до Дня Соборності України);
- Бій під Крутами: героїчний вчинок і трагедія;
- Вчені жінки Херсонського державного університету;
- «Видатний педагог ХІХ століття» (до 200 років від дня народження Костянтина Дмитровича Ушинського);
- «Борітеся – поборете!» (до 209 років від дня народження Тараса Шевченка);

- Почесний громадянин Херсона (до першої річниці з дня смерті Параскевича Павла Кіндратовича);
- «Літературна спадщина Олеся Гончара» (до 105 років від дня народження Олеся Терентійовича Гончара);
- «Творець заповідної Асканії» (до 160 річчя від дня народження Фрідріха Едуардовича Фальц-Фейна);
- «Степова перлина України» (125 років від дня заснування Біосферного заповідника «Асканія-Нова» імені Фрідріха Едуардовича Фальц-Фейна);
- «Чорнобильська катастрофа»;
- «Я народився під херсонською зорею...» (до 65-річчя від дня народження Немченко Івана Васильовича);
- «Павло Скоропадський: останній гетьман України»;
- «Вишиванка – духовна броня українців. Україна – броня світу!»;
- Цикл відеороликів «Публікаційна активність науковців Херсонського державного університету» (Дні науки в ХДУ);
- Віртуальна екскурсія «Нові парадигми та напрями досліджень учених Херсонського державного університету» (Дні науки в ХДУ);
- Безсмертна «Енеїда». Ювілей однієї книги;
- Франц Кафка (140 років від дня народження);
- Василь Барка. Литописець трагедії українського народу;
- Януш Корчак. Життя заради дітей.

Книжкові виставки:

- Україна та Європа:спільні цінності та виклики;
- Наукові дослідження та розробки викладачів Херсонського державного університету;
- Народе мій, як добре те, що ти у мене є на світі. М. Вінграновський. (до Дня Єднання);
- Слово – то мудрості промінь, слово - то думка людська...Олена Пчілка (До Міжнародного дня мови).

Створення довідкового апарату

Найголовнішою базою даних на вебсторінці Наукової бібліотеки є електронний каталог, який налічує 115 981 бібліографічних записів документів бібліотечного фонду.

За 2022/2023 н.р. було відредаговано – 572 записи електронного каталогу
За цей період надано 173 індекси УДК

Організація та збереження фондів

Бібліотечний фонд Наукової бібліотеки налічує 485 490 документів, разом з електронними документами Інституційного репозитарію – 503 014 документів.

За 2022/2023 н.р. фонд бібліотеки поповнився новими надходженнями – 23 примірники документів.

Документи, які надходили до бібліотеки можна розподілити таким чином:
за видами:

– книг та брошур – 23 примірники

за мовами видання:

– державною мовою видання – 22 примірники;

– іноземними мовами – 1 примірник.

Джерелом поповнення фондів літературою були добровільні пожертвування громадян та викладачів університету.

3 грудня 2022 р. проводилась перевірка наявності літератури у відокремлених фондах Наукової бібліотеки: фонд рідкісних та цінних видань (грудень 2022-лютий 2023 рр.), зала-трансформер (березень 2023 р.), коворкінг зала (квітень 2023 р.). За попередніми висновками було виявлено нестачу літератури у фонді коворкінг зали (120 примірників) та у фонді рідкісних та цінних видань (200 примірників)

Електронний архів наукових робіт викладачів університету – Інституційний репозитарій eKhSUIR.kspu.edu – містить 17 524 документів. За навчальний рік до Інституційного репозитарію внесено 1 755 документів.

Організація доступу до баз даних та відкритих інформаційних ресурсів здійснюється за корисними покликаннями з вебсторінки Наукової бібліотеки.

Ведеться активна робота з пропагування академічної доброчесності в університеті. Здійснюється:

- організація і проведення семінарів та вебінарів;
- перевірка наукових текстів на ознаки плагіату;
- організація доступу до самостійної перевірки текстів на ознаки плагіату;
- консультування з використання антиплагіатних програмних засобів та їх функціоналу;

- Наукова бібліотека взяла активну участь в організації та проведенні заходів у рамках Тижня академічної доброчесності в університеті. Для науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти та всіх охочих проведено вебінари (17-21 жовтня 2022 р. – 2).

Окрім індивідуальних консультацій, спіробітники Наукової бібліотеки провели групові консультації «Рейтингування НПП та профілі в базах даних» для кожного факультету (лютий-березень 2023 р. - 9).

Спіробітники Наукової бібліотеки підготували бібліотечний покажчик. Нова українська школа – новий зміст освіти : рек. покажч. / Херсонський держ. ун-т ; упоряд. : Н. Я. Русанова, О. М. Блінова. – Херсон : ХДУ, 2022. – 61 с. Затверджено вченою радою Херсонського державного університету від (протокол №6 від 20.12.2022 р.)

До бібліографічного покажчика «Нова українська школа – новий зміст освіти», включено інформаційні джерела з фондів Наукової бібліотеки ХДУ, зміст яких розкриває перехід від традиційної школи до Нової української школи, знайомить з передовим педагогічним досвідом, сучасними інноваційними формами навчання в умовах нових стандартів освіти. Покажчик адресовано науковцям, викладачам закладів вищої та середньої освіти, аспірантам, студентам, і всім, хто цікавиться проблемами та перспективами розвитку Нової української школи.

Наукова бібліотека здійснює перевірку документів на текстові збіги за допомогою програмних сервісів UNICHECK та Strikeplagiarism.

Через сервіс Unichesk з 1 вересня 2022 р. – 31 серпня 2023 р. було перевірено 2 606 документів.

З 1 вересня 2022 р. – 31 серпня 2023 р. за допомогою програмного сервісу Strikeplagiarism перевірено 952 документ.

У рамках співпраці з організацією ORCID розпочато роботу зі створення Національного консорціуму ORCID в Україні, участь у якому надасть можливість закладам вищої освіти та науковим установам України інтегрувати ORCID до своїх інституційних репозитаріїв, електронних архівів та внутрішніх систем. У зв'язку зі складною ситуацією в Україні організація ORCID скасувала для учасників майбутнього українського консорціуму сплату щорічних членських внесків на 2022-2024 роки.

Для розвитку науки в Україні використання ORCID має низку переваг на рівні науковців, закладів вищої освіти та країни в цілому. Всі вони стосуються покращення ідентифікації вчених, підвищення ролі автоматизації в галузі наукових досліджень, розширення міжнародної співпраці.

З липня 2023 року співробітники Наукової бібліотеки отримали доступ до ORCID Affiliation Manager. ORCID Affiliation Manager – ексклюзивний інструмент, доступний для членів консорціумів, дозволяє швидко додавати дані про афілійованість до записів ORCID дослідників. Загальна кількість наданих профілів до консорціума складає – 225 науковців університету.

Публікаційна активність

Наявна динаміка оприлюднення наукових результатів в англійськомовних виданнях, індексованих наукометричними базами даних Scopus і Web of Science. Загальна кількість публікацій науковців університету – 1 091.

Наукометрична база даних Scopus

Загальна кількість публікацій науковців університету – 580, з яких: за навчальний 2022-2023 р. – проіндексовано 63.

H-індекс університету за показниками наукометричної бази даних Scopus – 27.

Загальна кількість цитування – 3 135, без самоцитування – 1 327.

ТОП науковців за наукометричними показниками бази даних Scopus представлено в табл. 1., рис. 2

Таблиця 1

**ТОП науковців за наукометричними показниками бази даних Scopus
Індекс Хірша**

Науковці	2021 р.	2022 р.	2023 р.
Попович І.С.	9	15	24
Бабічев С.А.	14	14	16
Мойсієнко І.І.	11	11	12
Ходосовцев О.Є.	9	9	10
Савченко О.Г.	7	9	10

Документи

Науковці	2021 р.	2022 р.	2023 р.
Кобець В.М.	52	54	65
Бабічев С. А.	39	47	53
Попович І.С.	26	36	52
Песчаненко В.С.	36	41	47
Співаковський О.В.	40	41	45

Цитування

Науковці	2021 р.	2022 р.	2023 р.
Попович І.С.	169	459	866
Бабічев С.А.	351	428	500
Мойсієнко І.І.	281	340	402
Ходосовцев О.Є.	216	239	264
Кобець В.М.	256	278	281

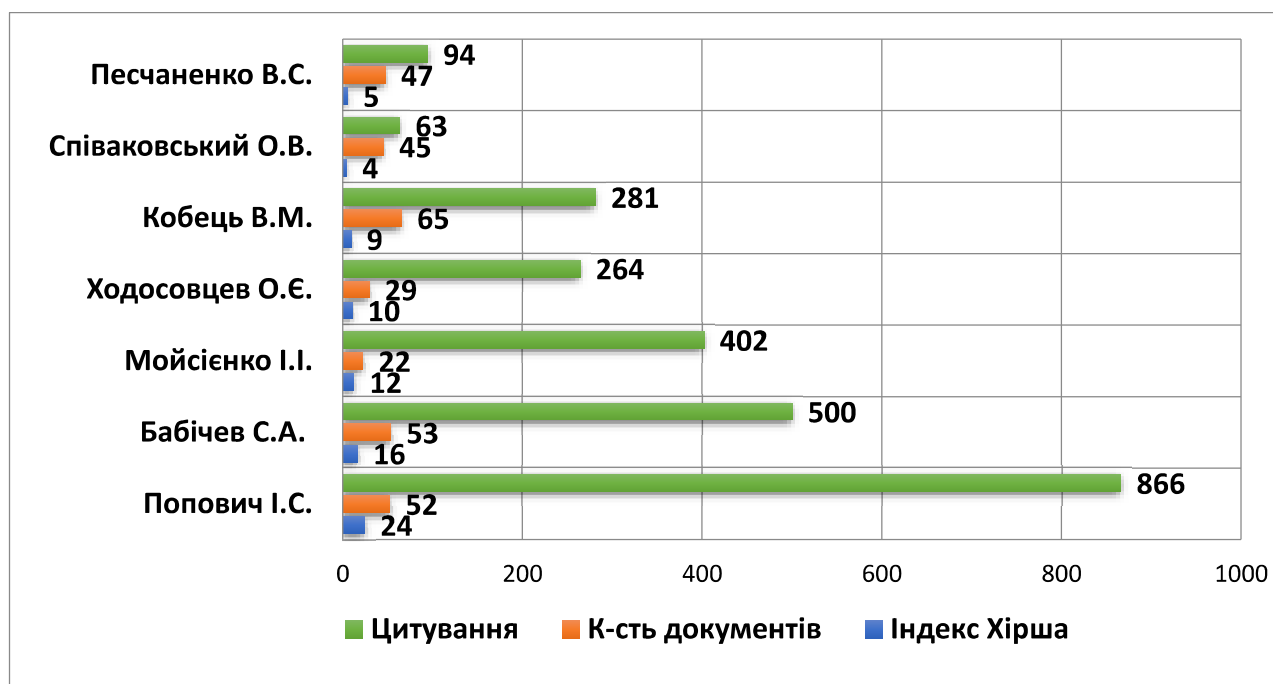

Рис. 2 ТОП науковців за наукометричними показниками бази даних Scopus

Наукометрична база даних Web of Science

Загальна кількість публікацій науковців університету – 516, з яких: за навчальний рік 2022-2023 р. – 46.

H-індекс університету за показниками наукометричної бази даних Web of Science – 27.

Загальна кількість цитування – 2178, без самоцитування – 1454.

ТОП науковців за наукометричними показниками бази даних Web of Science представлено в табл. 3., рис. 4

Таблиця 3

ТОП науковців за наукометричними показниками бази даних Web of Science

Індекс Хірша

Науковці	2021 р.	2022 р.	2023 р.
Попович І.С.	13	21	26
Мойсієнко І.І.	9	9	11
Бабічев С.А.	7	7	12
Ходосовцев О.Є.	7	8	8
Песчаненко В.С.	3	4	4

Документи

Науковці	2021 р.	2022 р.	2023 р.
Попович І.С.	51	65	72
Бабічев С.А.	23	23	38
Мойсієнко І.І.	15	17	22

Науковці	2021 р.	2022 р.	2023 р.
Песчаненко В.С.	8	12	19
Ходосовцев О.Є.	17	17	20

Цитування

Науковці	2021 р.	2022 р.	2023 р.
Попович І.С.	330	666	895
Песчаненко В.С.	18	24	36
Мойсієнко І.І.	203	218	310
Ходосовцев О.Є.	139	148	160
Бабічев С.А.	113	115	652

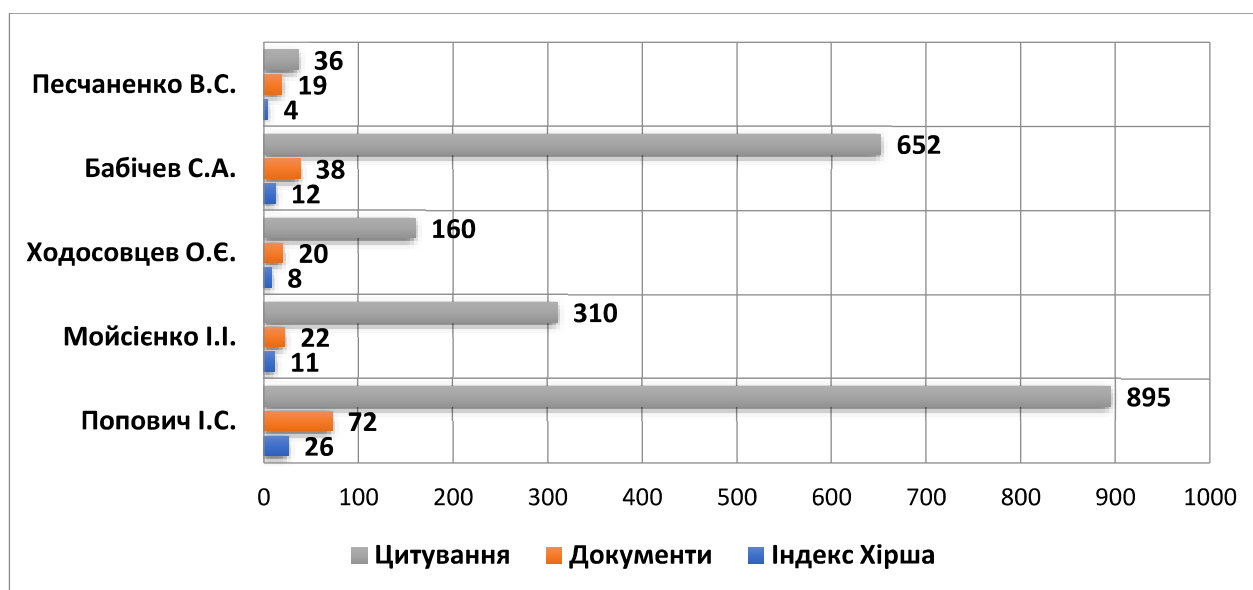

Рис. 4 ТОП науковців за наукометричними показниками бази даних Web of Science

У середині червня команда Херсонського державного університету отримала Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір Комп'ютерна програма «Автоматизована система збирання, аналізування і представлення наукометричних показників діяльності закладів освіти». Авторська аналітична система Publication (<http://publication.kspu.edu/>), яка у режимі реального часу аналізує наукометричні показники науковців Херсонського державного університету.

Науково-технічну інфраструктуру програмного забезпечення здійснюють розробники О. Співаковській, М. Вінник, М. Полторацькій, Ю. Тарасіч. Науково-методичний супровід функціонування сервісу здійснюють С. Омельчук і М. Вінник. Координацію здійснює Наукова бібліотека. В онлайн-сервісі акумулюються данні про профілі, публікаційну активність науково педагогічних працівників та структурних підрозділів університету, що значно спрощує моніторинг наукометричних показників науковців.

Кількість профілів науковців у системах ідентифікації авторів
(за Publication):

ORCID – 256

Scopus – 140

Web of Science – 174

Google Scholar – 260

Semantic Scholar – 197

В.о. директорки Наукової бібліотеки

Алла КОВАЛЬ